

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Інноваційна діяльність у міжнародній економіці» для студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини»

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 2 від 23.06.2019 р.

Харків
НТУ «ХПІ»
2019

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Інноваційна діяльність у міжнародній економіці» для студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини»/ уклад. І.О. Новік, – Харків : НТУ «ХПІ». – 25 с.

Укладач Н.Б. І.О. Новік.

Рецензент С.В. Тармаш

Кафедра менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин

ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Написання контрольної роботи студентами є складовою навчального процесу заочної форми навчання.

Мета написання контрольної роботи полягає в закріпленні і поглибленні теоретичних знань, здобутих у процесі вивчення курсу, набутті студентами вміння самостійно працювати з навчальною, спеціальною літературою і статистичними матеріалами.

Під час написання роботи студенти повинні вивчити законодавчі акти, літературні джерела, у яких розглядаються питання обраної теми, зробити узагальнення і висновки.

Загальні вимоги до контрольних робіт. У роботі студент зобов'язаний розкрити зміст обраної теми, показати знання літературних джерел і нормативних актів.

Зміст контрольної роботи має відповідати сучасному рівню розвитку економічної науки. У тексті висвітлюються всі питання, передбачені планом теми. Особливу увагу необхідно звернути на використання матеріалу, що характеризує роботу конкретних інноваційних структур.

Необхідно показати вміння порівнювати різні підходи до вирішення тих або інших проблем, самостійно робити висновки на підставі досліджуваної літератури, зібраного, опрацьованого й узагальненого матеріалу.

Обсяг контрольних робіт — 20—25 сторінок (у тому числі схеми, діаграми, графіки).

Тему контрольної роботи студенти вибирають самостійно з урахуванням своєї практичної діяльності і можливостей використання матеріалів підприємства, галузі, сфери, у яких вони працюють, але дотримуючись рекомендованої тематики.

Для вибору теми студенти використовують запропоновану нижче таблицю.

Студенти, прізвища яких починаються з літер	А	Б	В	Г	Д	Є	Ж	З	І	Й	К	Л	М	Н
	О	П	Р	С	Т	У	Ф	Х	Ц	Ч	Ш	Щ	Ю	Я
Номер теми контрольної роботи	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42

1. Малі підприємства, до яких належать венчурні, обслуговуючі, інжинірингові фірми, проектні бригади, фірми «спін-офф», відносять до:

- а) наукових організацій;
- б) ринкових суб'єктів інноваційної діяльності;
- в) територіальних інноваційних структур;
- г) організаційних структур інтеграції науки та виробництва.

2. Стратегію, типову для фірм, що стали на шлях вузької спеціалізації для обмеженого кола споживачів, називають:

- а) віолентна;
- б) патієнтна;
- в) комутантна;
- г) експлерентна.

3. Упроваджувальні організації, які на контрактній основі забезпечують для замовників доведення результатів наукових досліджень до серійного виробництва, називають:

- а) консорціуми;
- б) сервісні організації;
- в) інноваційні посередницькі фірми;
- г) стратегічний альянс.

4. Тимчасові об'єднання великих фірм у рамках міжфірмової кооперації, що передбачає спільне фінансування, проведення стратегічних НДДКР, розроблення технологій і стандартів протягом визначеного часу називають:

- а) фінансово-промислова група;
- б) холдинг;
- в) консорціум;
- г) стратегічний альянс.

5. Територіально-виробничі комплекси регіонального значення, що створюються для забезпечення динамічного підходу до вирішення проблем регіонального економічного розвитку з урахуванням інтересів місцевих органів влади і стратегій розвитку регіону називають:

- а) промислові парки (зони);
- б) регіональні інноваційні мережі;
- в) технополіси;
- г) бізнес-інкубатори.

6. Територіально відокремлені наукові, дослідницькі та науково-виробничі комплекси, що складаються з науково-дослідних установ, і малі інноваційні технологічні фірми, які розташовуються на умовах оренди, а також інноваційні та сервісні фірми називають:

- а) технополіси;
- б) промислові парки;
- в) бізнес-інкубатори;
- г) наукові, дослідницькі технологічні парки.

7. Обмеженість ринкових механізмів у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності обумовлена

а) наявністю інноваційних процесів, які взагалі неможливо здійснювати на комерційній основі;

б) тенденцією зростання фінансових витрат на реалізацію науково-технічної та інноваційної діяльності;

в) значним ступенем невизначеності кінцевого результату та тривалим періодом відшкодування вкладених коштів і отримання віддачі у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності;

г) всі відповіді вірні.

8. Інституційні реформи у сфері науково-технічної й інноваційної діяльності спрямовані на створення:

а) системи державних пріоритетів науково-технічного та інноваційного розвитку країни;

б) системи податкових, амортизаційних, цінових, митних та кредитних пільг, що дозволяють забезпечити сприятливий інноваційний клімат в країні;

в) національної інноваційної системи як сукупності спеціалізованих структур, зайнятих виробництвом і комерційною реалізацією наукових знань, технологій та комплексу інститутів правової, фінансової і соціальної підтримки інноваційного розвитку;

г) комплексу заходів для відвертання та нейтралізації негативних наслідків, пов'язаних з науково-технічним прогресом.

9. Узгодження національних стандартів та нормативно-правової бази науково-технічної та інноваційної діяльності з нормами міжнародного права реалізується державними структурами в межах функції:

а) створення та удосконалення нормативно-правової бази науково-технічної та інноваційної діяльності;

б) регулювання міжнародних зв'язків у науково-технічній та інноваційній сфері;

в) координації інноваційної діяльності;

г) всі відповіді вірні.

10. Посилення ролі державних структур у сфері вибору та забезпечення реалізації системи пріоритетів науково-технічного та інноваційного розвитку зумовлене в першу чергу:

а) погіршенням економічної кон'юнктури та загостренням соціальної напруги в суспільстві;

б) обмеженістю ресурсних можливостей держави в забезпеченні реалізації стратегічних цілей соціально-економічного розвитку та циклічним характером розвитку світової економіки;

в) прискоренням темпів науково-технічного прогресу;

г) особливостями конкуренції у сфері інноваційної діяльності.

11. Пріоритетними напрямами інноваційної діяльності в Україні, які розраховані на значну перспективу (не менш десяти років) та є найважливішими у забезпеченні соціально-економічного зростання держави, вважають:

- а) перспективні напрями розвитку у сфері науки та технологій;
- б) стратегічні пріоритети інноваційної діяльності;
- в) середньострокові пріоритети інноваційної діяльності;
- г) всі відповіді вірні.

12. В Україні за масштабами діяльності та специфікою реалізації середньострокові пріоритетні напрями інноваційної діяльності можуть бути:

- а) загальнодержавними;
- б) галузевими;
- в) регіональними;
- г) всі відповіді вірні.

13. До ризиків, які виникають у ході формування системи державних пріоритетів науково-технічної та інноваційної діяльності не належить:

- а) ризик невідповідності складу системи державних пріоритетів країни сучасним світовим тенденціям розвитку науково-технічної та інноваційної сфери;
- б) ризик незбіжності переліку обраних загальнодержавних пріоритетів НТП з очікуваннями суб'єктів господарювання в країні;
- в) ризик неузгодженості обраної системи пріоритетів та бюджетних можливостей держави;
- г) ризик помилкового вибору цільового сегменту ринку.

14. У рамках затверджених в Україні базових методичних основ визначення стратегічних напрямків інноваційної діяльності рівень пріоритетності перспективного напрямку в комплексі характеризується такими критеріями оцінки:

- а) глобалізаційним, правовим, науково-технічним, економічним, соціальним, екологічним;
- б) соціально-економічним, техніко-економічним, екологічним;
- в) глобалізаційним, політичним, економічним, соціальним, екологічним;
- г) правовим, політичним, науково-технічним, соціально-економічним, екологічним.

15. Інноваційна політика держави, що спрямовується на створення сприятливого економічного клімату та розвиток інформаційного середовища для розповсюдження нововведень і передбачає різке обмеження кола прямого втручання держави у сферу інноваційної діяльності та стимулювання фундаментальних досліджень, є:

- а) політикою технологічного поштовху;
- б) політикою ринкової орієнтації;
- в) політикою соціальної орієнтації;
- г) політикою зміни економічної структури господарського механізму.

16. Державна підтримка інноваційної діяльності шляхом прямого фінансування може надаватися у формі:

- а) відстрочення стягнення податку;
- б) реальних інвестицій – довгострокових вкладів державного капіталу;
- в) впровадження систем прискореної амортизації;
- г) звільнення від оподаткування окремих категорій платників.

17. Різноманітні форми довготривалої співпраці між органами державної влади та приватним сектором на умовах узгодження державних та приватних інтересів партнерів та їх сумісної участі у фінансуванні та управлінні інноваційним проектом називають:

- а) державним дослідницьким контрактом;
- б) цільовою державною інноваційною програмою;
- в) державно-приватним партнерством у сфері інновацій;
- г) державним замовленням на інноваційні товари.

18. Знижку з податку на прибуток акціонерних товариств або іншого податку на доходи від підприємницької діяльності у розмірі певної частки (у відсотках) від суми додаткових витрат на НДДКР порівняно з відповідними середньорічними витратами за попередній або базисний період називають:

- а) пільговим податковим кредитом;
- б) інвестиційним податковим кредитом;
- в) компенсаційним кредитом;
- г) дослідницьким податковим кредитом.

19. Неформальний ринок венчурного капіталу складають:
- а) професійні венчурні фонди, утворені шляхом пайової участі пенсійних фондів, університетів, крупних корпорацій, комерційних банків;
 - б) індивідуальні інвестори - бізнес-ангели, що безпосередньо надають свої особисті фінансові ресурси малим інноваційним технологічним фірмам;
 - в) корпоративні фінансові венчури;
 - г) дочірні венчурні компанії комерційних банків.
20. Соціальні інновації – це:
- а) свідомо організоване нововведення або нове явище в практиці соціальної роботи, яке формується на певному етапі розвитку суспільства у відповідності до змінюваних соціальних умов та має на меті ефективні позитивні перетворення в соціальній сфері;
 - б) планомірне поліпшення гуманітарної сфери підприємства;
 - в) нововведення в соціальній практиці, які сприяють розв'язанню протиріч, що виникають в умовах неоднорідності та нестабільності суспільства, співіснування різних ціннісних систем, посилення процесів соціальної мобільності, коли багато з традиційних форм і методів забезпечення соціальних гарантій виявилися неспроможними;
 - г) все зазначене вище.
21. Ознаками соціальних інновацій є:
- а) спрямованість на підвищення ефективності діяльності підприємств, поліпшення якості послуг соціальної сфери, чітке визначення комерційного ефекту від їхньої реалізації;
 - б) спрямованість на підвищення ефективності діяльності підприємств, невисокий рівень невизначеності очікуваних результатів, поліпшення якості послуг соціальної сфери;
 - в) спрямованість на підвищення ефективності діяльності підприємств, поліпшення якості послуг соціальної сфери, високий рівень невизначеності очікуваних результатів;
 - г) все зазначене вище.
22. У порівнянні з матеріально-технічними інноваціями соціальні мають такі особливості:
- а) менша наочність забезпечення переваг;
 - б) особливі вимоги до нового технічного оснащення;
 - в) більш вузька сфера застосування;
 - г) все зазначене вище.
23. Державні реформи, які здійснюються в суспільстві, відносяться до соціальних інновацій:
- а) латентних і зовнішніх;
 - б) латентних і внутрішніх;
 - в) явних і внутрішніх;
 - г) явних і зовнішніх.
24. Мода відноситься до соціальних інновацій:
- а) латентних і зовнішніх;
 - б) латентних і внутрішніх;
 - в) явних і внутрішніх;
 - г) явних і зовнішніх.
25. Стереотипи поведінки відносяться до соціальних інновацій:
- а) латентних і зовнішніх;
 - б) латентних і внутрішніх;
 - в) явних і внутрішніх;
 - г) явних і зовнішніх.
26. Підприємництво як соціальна інновація відноситься до інновацій:
- а) латентних і зовнішніх;
 - б) латентних і внутрішніх;
 - в) явних і внутрішніх;
 - г) явних і зовнішніх.
27. За сферою суспільного життя інновації бувають:
- а) інновації в культурно-духовному житті, економічні, локальні, одиничні;
 - б) регіональні, локальні, зовнішні, внутрішні;
 - в) політичні, економічні, локальні, дифузні;
 - г) політичні, економічні, інновації в культурно-духовному житті, інновації в соціальних структурах та інститутах.

28. За масштабом використання інновації бувають:
- а) одиничні, дифузні;
 - б) регіональні, локальні;
 - в) глобальні, локальні;
 - г) дифузні, локальні.
29. У відповідності до структури соціальної сфери в цілому інновації бувають:
- а) політичні, економічні, педагогічні, освітні;
 - б) інновації в культурно-духовному житті, економічні, педагогічні, управлінські;
 - в) політичні, економічні, педагогічні, правові;
 - г) педагогічні, освітні, правові, управлінські.
30. Інноваторів за типом інноваційної діяльності поділяють на:
- а) творців і професіоналів;
 - б) колективних інноваторів і самодіяльних інноваторів;
 - в) творців і реалізаторів;
 - г) розробників нових матеріальних продуктів і розробників нових соціальних норм та відносин.
31. Інноваторів за відношенням до основної діяльності поділяють на:
- а) творців і реалізаторів;
 - б) колективних інноваторів і самодіяльних інноваторів;
 - в) професійних інноваторів і самодіяльних інноваторів;
 - г) колективних інноваторів та індивідуальних інноваторів.
32. Маркетингові інновації поділяють на:
- а) безперервні, модифікаційні та перервні;
 - б) модифікаційні, динамічно безперервні та перервні;
 - в) безперервні, динамічно безперервні та модифікаційні;
 - г) безперервні, динамічно безперервні та перервні.
33. Одним із основних напрямів корпоративної соціальної відповідальності є:
- а) захист та просування бренду компанії;
 - б) модифікація існуючих продуктів компанії;
 - в) надання споживачам вигід, які сприймаються ними як нові та кращі;
 - г) посилення зв'язку елементів кадрової системи з його стратегією.
34. Однією з основних переваг корпоративної соціальної відповідальності є:
- а) зростання вартості нематеріальних активів;
 - б) зростання вартості матеріальних активів;
 - в) наявний комерційний ефект;
 - г) раціональне використання трудового капіталу.
35. До критеріїв оцінки інноваційного проекту, пов'язаних зі стратегією та політикою підприємства, відноситься:
- а) узгодженість проекту з іміджем підприємства;
 - б) відповідність проекту потребам ринку;
 - г) вірогідність технічного успіху проекту;
 - д) відповідність проекту наявним виробничим потужностям.
36. До ринкових критеріїв оцінки інноваційного проекту відноситься:
- а) узгодженість проекту з іміджем підприємства;
 - б) відповідність проекту потребам ринку;
 - г) вірогідність технічного успіху проекту;
 - д) відповідність проекту наявним виробничим потужностям.
37. До науково-технічних критеріїв оцінки інноваційного проекту відноситься:
- а) узгодженість проекту з іміджем підприємства;
 - б) відповідність проекту потребам ринку;
 - г) вірогідність технічного успіху проекту;
 - д) відповідність проекту наявним виробничим потужностям.
38. До виробничих критеріїв оцінки інноваційного проекту відноситься:
- а) потенційний обсяг продажів;
 - б) достатня чисельність і кваліфікація виробничого персоналу;
 - г) інвестиції у виробництво;

- д) можливі шкідливі впливи продуктів і технології.
39. Економічний ефект – це:
- а) абсолютна величина результатів у вигляді економії трудових, матеріальних, фінансових ресурсів, виражена звичайно в грошовій формі;
 - б) абсолютна величина результатів у вигляді економії трудових, матеріальних, фінансових ресурсів, виражена звичайно в натуральній формі;
 - г) співвідношення результатів і витрат, які потрібні для їхнього отримання;
 - д) підвищення продуктивності суспільної праці.
40. Економічна ефективність – це:
- а) абсолютна величина результатів у вигляді економії трудових, матеріальних, фінансових ресурсів, виражена звичайно в грошовій формі;
 - б) абсолютна величина результатів у вигляді економії трудових, матеріальних, фінансових ресурсів, виражена звичайно в натуральній формі;
 - г) співвідношення результатів і витрат, які потрібні для їхнього отримання;
 - д) підвищення продуктивності суспільної праці.
41. Науково-технічний ефект характеризує:
- а) вартісне вираження всіх видів результатів і витрат, зумовлених реалізацією інновацій ;
 - б) рівень новизни, простоти, корисності;
 - г) вплив інновацій на значення фінансових показників;
 - д) вплив інновацій на обсяг виробництва і споживання того чи іншого виду ресурсів.
42. Абсолютний ефект від реалізації інноваційного проекту характеризує:
- а) спільний ефект у сферах виробництва та використання інновацій;
 - б) загальний результат від інноваційної діяльності за певний період часу;
 - г) первісний результат, отриманий підприємством від реалізації інноваційного проекту;
 - д) результат інноваційної діяльності, який поширюється не тільки на підприємство, але й на інші підприємства або галузі.
43. Рентабельність інвестицій відноситься до таких показників оцінки ефективності інноваційної діяльності:
- а) абсолютних і статичних;
 - б) абсолютних і динамічних;
 - г) відносних і статичних;
 - д) відносних і динамічних.
44. Рентабельність інвестицій характеризує:
- а) норму прибутку;
 - б) норму дисконтування;
 - г) загальний абсолютний результат інвестиційного проекту;
 - д) індекс дохідності.
45. Чистий дисконтований дохід – це показник, який характеризує:
- а) норму прибутку;
 - б) норму дисконтування;
 - г) загальний абсолютний результат інвестиційного проекту;
 - д) індекс дохідності.
46. Індекс дохідності – це показник, який характеризує:
- а) норму прибутку;
 - б) норму дисконтування;
 - г) загальний абсолютний результат інвестиційного проекту;
 - д) відношення приведених доходів до інвестиційних витрат.
47. Внутрішня рентабельність інвестицій – це показник, який характеризує:
- а) норму прибутку;
 - б) розрахункову відсоткову ставку, за якої одержані доходи (прибуток) від проекту стають рівними витратам на проект;
 - г) загальний абсолютний результат інвестиційного проекту;
 - д) відношення приведених доходів до інвестиційних витрат.
48. Показник, який є зворотною величиною строку окупності інноваційного проекту, – це:
- а) рентабельність інвестицій;
 - б) коефіцієнт ефективності додаткових інвестиційних вкладень в інновації;
 - г) внутрішня рентабельність інвестицій;

- д) індекс дохідності.
49. Паушальний платіж – це:
- а) мінімальна сума винагороди, яка в будь-якому випадку має бути виплачена ліцензіатом;
 - б) споживна вартість інновацій;
 - в) витрати праці на створення інновації;
 - г) ціна на ліцензію.
50. Зіставлення інноваційного потенціалу підприємства та інноваційно-інвестиційного клімату, сформованого в країні – це:
- а) аналіз зовнішнього середовища підприємства;
 - б) аналіз внутрішнього середовища підприємства;
 - в) визначення загальної стратегії підприємства;
 - г) визначення інноваційних можливостей.
51. «Гребінчиковий» вигляд класичної кривої життєвого циклу продукту свідчить про те, що:
- а) продукт через деякий проміжок часу перестає цікавити споживачів і швидше, ніж очікувалось, знімається з виробництва;
 - б) наявні сезонні коливання попиту на продукт;
 - в) створення продукту відбувається за певними стадіями, між якими існує великий інноваційний лаг;
 - г) передавання продукту з попередньої стадії життєвого циклу на наступну здійснюється на комерційній основі.
52. Чи можна серед множини варіантів ринкового господарства у кожному виділити інноваційну складову:
- а) так
 - б) ні;
 - в) частково;
 - г) для здійснення такої процедури сьогодні не існує ще наукової методології.
53. Результатом інноваційних процесів є:
- а) інновація;
 - б) нововведення;
 - в) новина;
 - г) інноваційний процес.
54. Які позитивні моменти має процес вивчення типових моделей інноваційної політики:
- а) вивчення та аналіз правильних рішень;
 - б) вивчення і аналіз допущених помилок;
 - в) вірною є відповідь а) і б)?
 - г) жодна відповідь не є вірною.
55. М. Кондратьєв є автором:
- а) теорії технократичного детермінізму;
 - б) теорії довгих хвиль;
 - в) теорії сталого розвитку;
 - г) моделі інноваційної економіки.
56. Інновації, що забезпечують виживання підприємства, оскільки здійснюються у відповідь на дії конкурентів – це:
- а) псевдоінновації;
 - б) поліпшувальні інновації;
 - в) реактивні інновації;
 - г) організаційні інновації.
57. Впровадження новин у господарчу практику визначається як:
- а) інноваційна діяльність;
 - б) нововведення;
 - в) новина;
 - г) інноваційний процес.
58. Об'єднана навколо наукового центру науково-виробнича зона, в межах якої забезпечується безперервний інноваційний процес і здійснюється практичне використання науково-технічних досягнень, – це:

- а) технополіс;
- б) технопарк;
- в) інкубатор;
- г) венчурні фірми.

59. Появу нових і вдосконалення наявних засобів виробництва і технологій, спрямованих на підвищення продуктивності праці, нині забезпечує:

- а) грамотно відпрацьована стратегія розвитку економіки на державному рівні;
- б) грамотно відпрацьована стратегія розвитку економіки на рівні енергоємних підприємств державної форми власності;
- в) наявність висококваліфікованих управлінців на рівні міністерств, відомств;
- г) науково-технічний прогрес.

60. Кластер інновації – це:

- а) сукупність базисних нововведень, що визначають технологічний устрій економіки протягом тривалого часу;
- б) вторинні нововведення, що стрімко поширюються у галузі;
- в) поліпшувальні нововведення, які здійснюються за базисною інновацією;
- г) всі відповіді правильні.

61. Характеристики підприємства, його продукції чи послуг, які дають йому певні переваги над прямими конкурентами, – це:

- а) конкурентна сила підприємства;
- б) конкурентні переваги підприємства;
- в) конкурентні важелі підприємства;
- г) конкурентні позиції підприємства.

62. Інноваційний процес починається з етапу проведення:

- а) дослідно-конструкторських і проектно-конструкторських робіт;
- б) прикладних науково-дослідницьких робіт;
- в) комерціалізації нововведення;
- г) фундаментальних науково-дослідницьких робіт.

63. Вперше ввів термін «інновація»:

- а) К. Маркс;
- б) Х. Кларк;
- в) Й. Шумпетер;
- г) М. Туган-Барановський.

64. Для якого етапу розробки інноваційного процесу характерні наступні види робіт: створення дослідницьких зразків, нової продукції, коригування і передача обробленої науково-технічної документації:

- а) проведення фундаментальних НДР;
- б) виконання прикладних НДР;
- в) виконання ДКР і ПКР;
- г) освоєння виробництва і комерціалізації новин.

65. Який етап з наведених нижче має найбільшу питому вагу у структурі витрат НДДКР:

- а) опрацювання ідеї інновації;
- б) дослідження наукового потенціалу за визначеною проблемою; аналіз існуючих даних фундаментальних досліджень;
- в) проектно-конструкторська розробка новини;
- г) документальне та організаційно-технологічне забезпечення дослідного зразку нововведення.

66. Державне регулювання здійснюється за допомогою набору цілої низки теоретично обґрунтованих і перевірених господарською практикою методів і важелів. Чи можна вважати маркетинг найважливішим інструментарієм регулювання ринкових відносин?

- а) ні;
- б) так;
- в) це положення справедливе тільки для розвинутих країн;
- г) тільки для великих підприємств.

67. Термін «технологічний пат» характеризує:

- а) кризу, вихід із якої є неможливим у рамках існуючої техніки;

- б) зтяжну кризу в економіці, зумовлену відсутністю капіталу для інвестування у нові технології;
- в) ситуацію, коли спонтанно у різних країнах світу з'являються пучки нових технологій;
- г) всі відповіді вірні.

68. Як називається показник соціальної ефективності інновацій, підвищення якого здійснюється завдяки підвищенню доходів та зростанню забезпеченості населення високоякісними товарами і послугами?

- а) зміна способу життя населення;
- б) підвищення рівня життя населення;
- в) поліпшення здоров'я населення;
- г) збільшення тривалості життя населення.

69. Підготовка і поступове здійснення інноваційних змін зветься:

- а) інноваційним процесом;
- б) ринковими перетвореннями;
- в) технологічними змінами.
- г) інноваційною діяльністю.

70. Автором теорії «інноваційної економіки» є:

- а) П. Друкер;
- б) Х. Кларк;
- в) Й. Шумпетер;
- г) М. Туган-Барановський.

71. Головним у виборі інноваційної стратегії є:

- а) формулювання задачі;
- б) формулювання цілей;
- в) аналіз та оцінка стратегічних альтернатив;
- г) формування місії.

72. Форма стратегічного управління, яка визначає цілі й умови здійснення інноваційної діяльності підприємства, спрямованої на забезпечення його конкурентоспроможності і оптимальне використання неявного виробничого потенціалу – це:

- а) інноваційна стратегія;
- б) стратегічне планування;
- в) інноваційна політика;
- г) конкурентна стратегія.

73. Аналіз зовнішнього середовища при формуванні стратегії інноваційної діяльності передбачає:

- а) прогноз потреб в інвестиціях;
- б) прогноз потреб в інноваціях;
- в) аналіз інноваційного потенціалу;
- г) аналіз кадрів.

74. Укажіть основні типи інноваційної діяльності:

- а) виробництво нового продукту, впровадження нових засобів виробництва;
- б) освоєння нового ринку збуту;
- в) введення нових організаційних інституційних форм (приватизація, управління і т. ін.),

зміна інфраструктури;

- г) правильна відповідь а), б) і в).

75. Продукт інтелектуальної діяльності людей, оформлений результатом фундаментальних, прикладних чи експериментальних досліджень у будь-якій сфері людської діяльності, спрямований на підвищення ефективності виконання робіт, – це:

- а) інновація;
- б) новація;
- в) винахід;
- г) нововведення.

76. Важливою умовою ефективності організації впровадження є:

- а) прогнози та маркетингові дослідження майбутніх науково-технічних новин;
- б) підготовка заяв на винаходи;
- в) генерування нових ідей, які забезпечують рішення задачі;

- г) аналіз різноманітних шляхів та способів позитивного рішення задачі.
77. До складових інноваційної політики не належать:
- а) маркетингова політика;
 - б) політика у галузі науково-дослідницьких і проектно-конструкторських робіт;
 - в) політика структурних змін;
 - г) виробнича політика.
78. Процес поширення нововведення для використання у нових місцях, сферах чи умовах – це:
- а) інваріантність нововведення;
 - б) дифузія нововведення;
 - в) система франчайзингу;
 - г) трансфер інновацій.
79. «Технологічний розрив» характеризує:
- а) розбіжності у потенціалах нової та старої технологій;
 - б) розбіжності у ефективності нової та старої технологій;
 - в) обсяг коштів, необхідних для вкладання у нову технологію з метою досягнення результативності, яку має на сьогодні стара технологія;
 - г) усі відповіді правильні.
80. Кінцева мета інноваційного процесу – це:
- а) задоволення існуючих потреб;
 - б) задоволення нових суспільних потреб;
 - в) отримання прибутку;
 - г) немає правильної відповіді.
81. Інноваційна діяльність потребує значних коштів, тому що це зумовлено...
- а) відсутністю державних субсидій для підприємств, що впроваджують інноваційні продукти;
 - б) великою наукоємністю інноваційних продуктів;
 - в) великим податковим навантаженням з боку держави на інноваційні продукти;
 - г) усі відповіді вірні.
82. Основою бізнесу венчурних фірм найчастіше стають:
- а) інновації, викликані зміною у сприйнятті;
 - б) радикальні інновації (на основі нових знань);
 - в) інновації, викликані потребою технологічного процесу;
 - г) інновації, викликані зміною у значеннях.
83. Які з показників використовуються для аналізу та обґрунтування ефективності інноваційних проектів?
- а) NPV, IRR, ROA, PP;
 - б) IRR, NPV, PP, PI;
 - в) PI, P/E, PP, NPV;
 - г) ROE, NPV, IRR, PP.
84. Як називається показник соціальної ефективності інновацій, підвищення якого залежить від зростання кількості робочих місць, підвищення кваліфікаційного та інтелектуального рівнів населення?
- а) зміна способу життя населення;
 - б) підвищення рівня життя населення;
 - в) поліпшення здоров'я і збільшення тривалості життя населення;
 - г) нема правильної відповіді.
85. До якого новаторства необхідно вдаватися підприємцям:
- а) систематичного;
 - б) системного;
 - в) поступового;
 - г) інша відповідь.
86. Чим інноваційний проект відрізняється від інвестиційного проекту?
- а) даним видам проектів не властиві різні ризики;
 - б) містить в собі дослідження та розробки;
 - в) короткими термінами реалізації;
 - г) залученням спеціалістів невисокої кваліфікації.

87. Впровадження інновацій має на меті:
- а) підвищення результативності та ефективності господарювання;
 - б) залучення інвестицій у підприємство;
 - в) отримання високої фінансової віддачі;
 - г) забезпечення розвитку високотехнологічного виробництва.
88. Що не є основним критерієм оцінки результатів інновацій?
- а) економічність;
 - б) актуальність;
 - в) багатоаспектність;
 - г) значущість.
89. За умов чого можлива інноваційна діяльність підприємства?
- а) цілеспрямованого новаторства;
 - б) системності у підході;
 - в) моніторингу кон'юнктури ринку і системного цілеспрямованого новаторства;
 - г) моніторингу суб'єктів ринку.
90. Відношення приведених доходів до приведених на цю ж дату витрат, що супроводжують реалізацію управлінського рішення, – це:
- а) індекс рентабельності;
 - б) внутрішня норма доходності;
 - в) чиста дисконтована вартість;
 - г) поріг рентабельності інноваційного проекту.
91. На що необхідно спрямовувати інноваційну діяльність підприємства за умов невисокого науково-технічного потенціалу?
- а) на використання усіх можливостей маркетингу;
 - б) на створення нового за технічними характеристиками продукту;
 - в) на розроблення нового продукту;
 - г) на модифікацію і вдосконалення існуючого.
92. Вкажіть правильну відповідь: „Інноваційне підприємство – це підприємство або об'єднання підприємств, що розробляє, виготовляє і реалізує інноваційні продукти або продукцію (послуги), обсяг яких у грошовому вимірі перевищує ____ його загального обсягу”:
- а) 60% ;
 - б) 75%;
 - в) 70%;
 - г) 80%.
93. Що являє собою венчурний капітал?
- а) засіб освоєння нових науково-технічних досягнень, пов'язаний із застосуванням сучасних форм міжфірмового співробітництва та кооперації;
 - б) засіб освоєння нових науково-технічних досягнень, пов'язаний із придбанням майна;
 - в) форму матеріального кредиту та послуг надання рухомого та нерухомого майна в користування;
 - г) немає вірної відповіді.
94. Економічний ефект від реалізації інновацій враховують:
- а) в обсязі виробництва та споживання певного виду ресурсу;
 - б) у вартісному вираженні всі види результатів та збитків від реалізації інновації;
 - в) вплив інновації на навколишнє середовище;
 - г) зміну техніко – експлуатаційних і споживчих характеристик новації;
95. Що є головною метою вивчення товару-новації?
- а) залучення замовника до розроблення нового товару;
 - б) виявлення реальної ринкової потреби в ньому;
 - в) використання маркетингової домінанти;
 - г) використання динаміки ринкової кон'юнктури.
96. Основою бізнесу венчурних фірм найчастіше стають:
- а) інновації, викликані зміною у сприйнятті;
 - б) радикальні інновації (на основі нових знань);
 - в) інновації, викликані потребою технологічного процесу;
 - г) інновації, викликані зміною у значеннях.
97. Якими особливостями характеризується діяльність венчурних фірм?

а) формується фірма за рахунок коштів індивідуальних і інституційних інвесторів, а управління нею здійснюється вкладниками компанії венчурного капіталу;

б) акумульовані засоби фірми венчурного капіталу вкладають у відібрані інноваційні проекти шляхом придбання пакета акцій інноваційних підприємств, котрі ще не котируються на біржі;

в) венчурні капіталісти є активними інвесторами, у тому числі вони не лишають компанію після надання їй фінансових ресурсів, а беруть активну участь в управлінні нею;

г) всі відповіді вірні.

98. Ресурсний ефект від реалізації інновації відображає:

а) зміну техніко – експлуатаційних і споживчих характеристик новації;

б) вплив інновації на об'єм виробництва та споживання певного виду ресурсу;

в) вплив інновації на навколишнє середовище;

г) соціальні результати реалізації інновації

99. Соціальний ефект від реалізації інновації враховує:

а) зміну техніко – експлуатаційних і споживчих характеристик новації;

б) вплив інновації на об'єм виробництва та споживання певного виду ресурсу;

в) вплив інновації на навколишнє середовище;

г) соціальні результати реалізації інновації.

100. Чистий дисконтований дохід являє собою:

а) різницю результатів та затрат за розрахунковий період;

б) суму результатів та затрат за розрахунковий період;

в) відношення результатів та затрат за звітний період;

г) відношення затрат до результатів за звітний період.

4.2 ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Тема: Інновації: становлення та сучасні тенденції розвитку

Контрольна робота № 1

1. Становлення та розвиток теорії інновацій.
2. Риси гуманістичного суспільства.

Контрольна робота № 2

1. Сучасні світові тенденції розвитку інновацій.
2. Й. Шумпетер — фундатор інноваційної теорії.

Контрольна робота № 3

1. Інноваційні теорії та їх застосування в сучасній інноваційній діяльності.
2. Сутність теорії «довгих хвиль» економічної кон'юнктури М. Кондратьєва.

Контрольна робота № 4

1. Місце та роль інновацій у системі господарювання.
2. Специфіка інноваційної діяльності в країнах-лідерах.

Контрольна робота № 5

1. Інновація як джерело сучасного економічного зростання.
2. Особливості державної інноваційної політики в Україні.

Тема: Сутнісна характеристика інноваційних процесів

Контрольна робота № 6

1. Сутність інноваційного процесу.

2. Принципи класифікації та кодування інновацій, приклади класифікацій.

Контрольна робота № 7

1. Критерії вибору пріоритетів в інноваційній сфері.
2. Специфіка стадій життєвого циклу інноваційного продукту.

Контрольна робота № 8

1. Сутність організації інноваційної діяльності на підприємстві.
2. Основні етапи інноваційного процесу, їх характеристика.

Контрольна робота № 9

1. Сутність і зміст інноваційного підприємництва.
2. Моделі інноваційного процесу.

Контрольна робота № 10

1. Сутність та складові елементи інноваційної сфери.
2. Причини нерівномірності інноваційної активності в умовах ринкової економіки.

Тема: Особливості створення інновацій та формування попиту на них

Контрольна робота № 11

1. Основні цілі стандартизації і сертифікації продукції.
2. Роль маркетингу в розробленні та реалізації інноваційного продукту.

Контрольна робота № 12

1. Сутність попиту на інновації та засоби його впровадження.
2. Формування цін на інноваційну продукцію.

Контрольна робота № 13

1. Чинники попиту на інновації. Види попиту.
2. Види цін на інноваційну продукцію й особливості їх формування.

Контрольна робота № 14

1. Значення експортної конкурентоспроможності інноваційного продукту.
2. Основні напрями і види аналізу попиту на інноваційну продукцію.

Контрольна робота № 15

1. Чинники, що визначають попит на інноваційну продукцію.
2. Види і методи формування попиту на інноваційну продукцію.

Тема: Інноваційна політика фірми

Контрольна робота № 16

1. Сутність та види інноваційної політики фірми.
2. Інноваційні стратегії: мета і завдання.

Контрольна робота № 17

1. Типи інноваційних стратегій.
2. Вплив зовнішнього і внутрішнього середовища інноваційного підприємства на стратегічне управління інноваціями.

Контрольна робота № 18

1. Значення альтернатив при виборі інноваційних стратегій.
2. Роль стилю керівництва в стратегічному управлінні інноваціями.

Контрольна робота № 19

1. Методи обґрунтування інноваційної стратегії.
2. Сутність стратегічного управління інноваціями.

Контрольна робота № 20

1. Принципи організації інноваційної стратегії творчого наукового колективу.
2. Завдання і принципи планування інновацій.

Тема: Система управління інноваційними процесами

Контрольна робота № 21

1. Специфіка функцій інноваційного менеджменту.
2. Значення прогнозування для управління інноваціями.

Контрольна робота № 22

1. Комунікації в інноваційному менеджменті.
2. Види планових розрахунків в інноваційній сфері.

Контрольна робота № 23

1. Методи, використовувані при розробленні науково-технічних прогнозів.
2. Сутність оперативного управління інноваційною діяльністю.

Контрольна робота № 24

1. Зміст продуктово-тематичного планування інновацій.
2. Організаційні структури управління інноваційною діяльністю.

Контрольна робота № 25

1. Основні поняття, використовувані в інноваційному менеджменті.
2. Особливості виробничого планування інновацій.

Тема: Сучасні організаційні форми реалізації інновацій

Контрольна робота № 26

1. Сучасні форми організації впровадження інновацій.
2. Особливості функціонування малих інноваційних підприємств.

Контрольна робота № 27

1. Особливості основних і допоміжних робіт під час створення інновації.
2. Принципи і завдання організації впровадження інновацій.

Контрольна робота № 28

1. Організаційні форми інноваційного підприємництва в Україні.
2. Особливості венчурного інноваційного бізнесу.

Контрольна робота № 29

1. Сфери поширення малих інноваційних підприємств в Україні.
2. Досвід функціонування науково-технологічних парків у країнах Європи.

Контрольна робота № 30

1. Тенденції інноваційної активності в Україні.
2. Особливості технологічних парків Японії.

Тема: Фінансування інноваційних процесів

Контрольна робота № 31

1. Функції фінансування інноваційних процесів в економіці ринкового типу.
2. Специфіка позабюджетних фондів та інших джерел недержавного фінансування.

Контрольна робота № 32

1. Джерела коштів для фінансування інновацій.
2. Позабюджетні форми підтримки інноваційної діяльності в Україні.

Контрольна робота № 33

1. Сутність і призначення лізингу при фінансуванні інноваційної діяльності.
2. Мета створення і принципи діяльності Інноваційного фонду України.

Контрольна робота № 34

1. Засоби оцінювання прибутковості акцій інноваційного проекту.
2. Технологія формування портфеля інноваційних проектів.

Контрольна робота № 35

1. Сутність і зміст інноваційного проекту.
2. Методи оцінювання фінансової стабільності інноваційного підприємства.

Тема: Регулювання та стимулювання інноваційної діяльності

Контрольна робота № 36

1. Зміст державної інноваційної політики.
2. Державне регулювання міжнародного науково-технічного співробітництва.

Контрольна робота № 37

1. Сутність правового регулювання інноваційної діяльності.
2. Специфіка і взаємозв'язок понять: «інтелектуальна власність», «промислова власність», «винахід».

Контрольна робота № 38

1. Закони і нормативно-правові акти України, що регулюють інноваційну діяльність.
2. Функції патенту в правовому регулюванні інноваційної діяльності.

Контрольна робота № 39

1. Промислова власність: поняття, сфери поширення.
2. Система патентування та її особливості в різних країнах світу.

Тема: Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності фірми

Контрольна робота № 40

1. Структура й особливості інноваційних витрат.
2. Принципи оцінювання інноваційного проекту.

Контрольна робота № 41

1. Показники науково-технічної і соціальної ефективності інноваційного проекту.
2. Методи врахування ризиків під час оцінювання інноваційних проектів.

Контрольна робота № 42

1. Основні матеріальні і нематеріальні результати інноваційної діяльності.
2. Прості й інтегральні показники фінансової оцінки інноваційного підприємства.

Задача 1. Інвесторам було представлено два варіанти інвестування проекту. Вихідні дані в таблиці.

Показники	Період 1	Період 2
Сума інвестицій, тис. грн.	15200	
Період реалізації інвестицій, роки	4	
Щорічні грошові потоки, тис. грн.		
1 рік	6000	4200
2 рік	5400	5750
3 рік	4700	7800
4 рік	4500	6300
всього	20600	24050

Необхідно вибрати кращий варіант інвестування за індексами дохідності та періодами окупності капіталовкладень.

Для здійснення процесу дисконтування прийнята процентна ставка 10 %.

Задача 2. Програма заходів з автоматизації виробництва на підприємстві розрахована на 4 роки і розроблена у 2 варіантах. За даними у таблиці вибрати кращий варіант програми, якщо ставка дисконту – 10%.

Показники	Варіанти	1	2
Капітальні вкладення, млн.грн., за роками		1,6	1,6
1		0,4	0,4
2		0,4	0,2
3		0,4	0,3
4		0,4	0,7

Задача 3. До впровадження запропоновано три винаходи. Визначить, який з них є найрентабельнішим, якщо відомо, що інвестиції: за першим винаходом становлять 446,5 грн, за другим – 750,6 грн, за третім – 1250,0 грн.; очікуваний прибуток: за першим винаходом становить – 640,2 грн., за другим – 977,5 грн., за третім – 1475,5 грн.

Задача 4. Встановіть доцільність інвестицій у будівництво нового заводу за показниками абсолютної ефективності, якщо відомі такі дані:

Показники	
Обсяг випуску продукції в натуральних одиницях, тис. шт.	100
Гуртова ціна виробу, грн.	200
Собівартість виробу, грн.	160
Обсяг капітальних вкладень, млн.грн.	14
Вартість виробничих фондів, млн. грн.	12,5

Задача 5. У виробництво впроваджується новий агрегат для упакування тари. Визначити економічний ефект від використання нового агрегату з урахуванням чинника часу та питомих капіталовкладень.

Показники	Роки					
	1	2	3	4	5	6
Результати, грн	14 260	15 812	16 662	18 750	26 250	28 750
Витрати, грн	996	4233	10 213	18 140	18 396	20 148
Коефіцієнт дисконтування ($r=10\%$)	0,9091	0,8264	0,7513	0,683	0,6209	0,5645

Задача 6. Подаються такі дані про структуру основних фондів галузей України, у % до результату:

Галузі	1980 р.	1990 р.	2000 р.	2010 р.
Промисловість	71,2	68,5	68,6	66,1
Сільське господарство	21,1	23,9	23,3	26,0
Будівництво	7,7	7,6	8,1	7,9

Визначить індекс інтенсивності структурних змін за період з 1980 р. до 2010 р.

Задача 7. Проектний інститут розробляє технологічний процес (потокову лінію) з переробки сільськогосподарської сировини. Вартість проектних робіт становить 104 тис. грн., які мають бути освоєні протягом двох років: 84 тис. грн – першого року і 20 тис. грн. – другого.

Виготовлення технічних засобів триватиме рік. Вартість обладнання 100 тис. грн., а монтажу – 44 тис. грн., який також має бути виконаний протягом року.

Освоєння проектного технологічного процесу дасть змогу переробляти щорічно 1000 т сировини і виробляти 200 тис. банок консервної продукції за ціною 6,1 грн. за банку. Собівартість продукції 5,6 грн. за банку.

Супутні капіталовкладення становлять 1100 грн. щорічно. Термін експлуатації потокової лінії 5 років.

Обчисліть економічний ефект від використання нової технології.

Задача 8. Вам пропонується інвестувати два інноваційні проекти на вибір. При цьому варто враховувати, що:

- перша інвестиція припускає втрату 1 млн. грн. із імовірністю 0,5;
- друга – втрату 2 млн. грн. з імовірністю 0,3.

Яке рішення пов'язане з меншим ризиком?

Задача 9. Мале підприємство придбало новий прилад контролю параметрів якості виробів. Ціна приладу 1000 грн., супутні одноразові витрати, пов'язані з експлуатацією приладу, в сумі 300 грн. рівномірно розподілені по роках експлуатації. Використання нового приладу дало змогу збільшити продуктивність до 8000 виробів на рік. Собівартість виробу – 72 грн, а ціна – 86 грн. Нормативний строк служби приладу – 4 роки.

Обчисліть економічний ефект від придбання та експлуатації нового приладу

Задача 10. Підприємство розглядає можливість укладання коштів в інноваційний проект, який має такі показники:

Показники	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.
Інвестиції, тис. грн	1000	200	–	–	–
Грошові потоки, тис. грн	–	200	800	1000	1000

Дисконтна ставка – 5 %. Розрахуйте індекс дохідності, чистий приведений дохід і термін окупності інвестицій та обґрунтуйте доцільність реалізації цього проекту.

Задача 11. Підприємство передбачає реалізувати інноваційно-інвестиційний проект вартістю 200 тис. грн., практичне здійснення якого спрямоване на виробництво нового виду продукції. Очікуються такі грошові потоки: 1 рік – 40 тис. грн., 2 рік – 40 тис. грн., 3 рік – 60 тис. грн., 4 рік – 50 тис. грн. Необхідно визначити чистий приведений дохід та термін окупності інвестицій за умови, що дисконтна ставка дорівнює 5 %.

Задача 12. Підприємство застосувало у виробництві нові предмети праці в обсязі 50 од. та 70 од. Витрати предметів праці на одиницю продукції становлять відповідно 2,5 од./од. та 2,0 од./од. При використанні нових предметів праці ціна продукції дорівнюватиме 30 грн. та 45 грн. Дайте вартісну оцінку основних результатів використання нових предметів праці.

Задача 13. Чи доцільна реалізація інноваційного проекту за умов, що дисконтна ставка дорівнює 10 %, а податок на прибуток – 30 %?

Показники	2004 р.	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.
Інвестиції, тис. грн	850	800	400	–	–	–
Прибуток, тис. грн	–	–	800	1800	1900	1900
Амортизаційні відрахування, тис. грн	–	–	200	200	200	200

Використовуючи дані таблиці, розрахуйте термін окупності інвестицій.

Задача 14. На підприємстві застосована нова технологічна лінія. Завдяки її використанню валові витрати на виробництво одиниці продукції (собівартість) зменшились з 4680 до 4520 грн. Оптова ціна одиниці продукції становить 5100 грн. Нову автоматичну лінію розраховано на випуск 220 тис. одиниць продукції щорічно. На її придбання і введення в дію вкладено 85 280 тис. грн. інвестицій.

Визначити рівень рентабельності нової технологічної лінії.

Задача 15. Обчисліть, за скільки років окупляться витрати на придбання ліцензії на виготовлення побутової кухонної машини, якщо вартість ліцензії становить 30 тис. грн., а капітальні витрати на освоєння її випуску – 250 тис. грн. Собівартість машини 98 грн., рентабельність – 16 %. Річний обсяг виробництва – 1200 шт.

Задача 16. Вам пропонується інвестувати два інноваційні проекти на вибір. При цьому варто враховувати, що:

- перша інвестиція припускає втрату 1,5 млн. грн. з імовірністю 0,4;
- друга – втрату 2,3 млн. грн. з імовірністю 0,3.

Яке рішення пов'язане з меншим ризиком?

Задача 17. Для впровадження великого винаходу треба було залучити довгострокові кредити, акції та частину бюджетних асигнувань. Частка перелічених джерел і річне нарахування на них наведено в таблиці:

Джерело фінансування	Частка, %	Річне нарахування, %
Довгострокові кредити	40	12
Акції	40	15
Бюджетні засоби	20	-
Разом	100	-

Чи є доцільним впровадження винаходу на підприємстві? Доведіть свою думку.

Задача 18. До виробництва впроваджується новий швидкодіючий штамп для виготовлення контактів радіоприймача. Необхідно визначити економічний ефект від використання штампів з урахуванням фактору часу, а також питомі витрати.

Знайти дисконтовані результати інновацій, дисконтовані витрати по роках розрахункового періоду і загальну суму ефекту протягом чотирьох років впровадження штампів на основі наведених нижче даних у таблиці.

Показник	Значення по роках розрахункового періоду			
	1-й	2-й	3-й	4-й
Результати (Р), грош.од.	15000	16000	17000	27000
Витрати (В), грош.од.	1000	5000	11000	19000
Коефіцієнт дисконтування при ставці доходу 10 %	0,9091	0,8264	0,7513	0,6209

Задача 19. Запропоновано до впровадження три технології. Визначити, яка з них є найбільш рентабельною. Дані для розрахунку приведені в таблиці.

Інвестиції (Кт), млн.грн.	Планований дохід (Дт), млн.грн.
446,5	640,2
750,6	977,5
1250,0	1475,5

Задача 20. Інвестор вирішив придбати паливозаправлявальну станцію вартістю 20 млн.грн. Щорічні, прогнозовані протягом наступних 10 років, вільні від боргів надходження складуть 14 млн.грн. Наприкінці 10-го року інвестор планує продати станцію по ціні 30 млн.грн. Ставка дисконтування приймається на рівні мінімально прийнятного для інвестора прибутку і дорівнює 130 % річних. Потрібно розрахувати чистий дисконтований прибуток. Зробити висновки.

Задача 21. Інвестор вирішив придбати деревопереробне підприємство вартістю 60 млн.грн. Щорічні, прогнозовані протягом наступних 10 років, вільні від боргів надходження складуть 13 млн.грн. Наприкінці 10-го року інвестор планує продати підприємство по ціні 90 млн.грн. Ставка дисконтування приймається на рівні мінімально прийнятного для інвестора прибутку і дорівнює 130 % річних. Знайти чистий дисконтований прибуток і зробити висновки.

Задача 22. Комерційна організація розглядає доцільність придбання нової технологічної лінії. Вартість лінії складає 10 млн.дол.; термін експлуатації – 5 років; знос на обладнання нараховується по методу прямолінійної амортизації у розмірі 20 % річних; ліквідаційна вартість обладнання буде достатня для покриття витрат, зв'язаних з демонтажем лінії. Виторг від реалізації продукції прогнозується по роках у обсягах (тис.дол.): 6800, 7400, 8200, 8000, 6000. Поточні витрати по роках оцінюються таким чином: 3400 тис.дол. у перший рік експлуатації лінії з наступним щорічним зростанням їх на 3 %. Ставка податку на прибуток приймається виходячи з норм чинного податкового законодавства. У відповідності до сформованої практики прийняття рішення в галузі інвестиційної політики керівництво організації не вважає доцільним брати участь у проектах з терміном окупності більше чотирьох років. Чи є доцільною реалізація цього проекту?

Задача 23. Нехай інноваційний проект А має такий грошовий потік (млн.грн.): -10, -15, 7, 11, 8, 12. Потрібно розрахувати значення IRR і MIRR, якщо ціна джерела фінансування даного проекту дорівнює 12%.

Задача 24. Інвестиційній компанії запропоновано до розгляду декілька інвестиційних проектів. Необхідно вибрати з них найбільш ефективні виходячи з бюджету 130 000 тис. доларів. Розрахувати чисту дисконтовану величину прибутку групи обраних проектів.

Проект	Приведені інвестиції, тис.дол.	Приведені надходження, тис.дол.	Індекс прибутку	Рейтинг проекту
А	10000	24000	2,4	2
Б	30	80	2,67	1
В	300	360	1,2	7
Г	80	78	0,98	9
Д	120	170	1,42	5
Е	160	240	1,5	3
Ж	600	680	1,13	8
З	150000	190000	1,27	6
И	120000	175000	1,46	4

Задача 25. Є три варіанти технології виробництва виробу. За даними таблиці розрахувати найбільш ефективний варіант методом приведених витрат, якщо $E_n = 0,1$.

Показник	Варіант		
	1	2	3
Інвестиції, млн.грн.	22500	27600	19700

Витрати виробництва на один продукт, тис.грн.	13600	14700	13700
Річний об'єм виробництва, тис.шт.	700	1100	2500

Задача 26. Проаналізувати два альтернативних проекти, якщо ціна капіталу компанії складає 10%. Вихідні дані і результати розрахунків наведено у таблиці.

(тис.грн.)

Проект	Величина інвестицій	Грошовий потік по рокам		IRR, %	NPV при 10 %
		1-й	2-й		
A	250	150	700	100,0	465
B	15000	5000	19000	30,4	5248

Задача 27. У наведеній нижче таблиці приведені вихідні дані й аналітичні коефіцієнти за декількома альтернативними проектами. Потрібно оцінити доцільність вибору одного з них, якщо фінансування обраного проекту може бути здійснено за рахунок позики банку під 12 % річних (для простоти витратами по виплаті процентів можна зневажити).

(тис.дол.)

Рік	Грошові потоки			
	Проект 1	Проект 2	Проект 3	Проект 4
0-й	-1200	-1200	-1200	-1200
1-й	0	100	300	300
2-й	100	300	450	900
3-й	250	500	500	500
4-й	1200	600	600	250
5-й	1300	1300	700	100
NPV	557,9	603,3*	561,0	356,8
PI	1,46	1,50*	1,47	1,30
IRR	22,7%	25,0%	27,1%*	25,3%
PP	4 роки	4 роки	3 роки	2 роки*
ARR	55,0%*	53,3%	45,0%	28,3%

Примітки: 1. Зірочкою відзначено найкраще значення даного показника.

2. При розрахунку показника ARR середньорічний прибуток зменшений на розмір амортизації.

Задача 28. Завод із виробництва електронних плат на підставі прогнозу продажу і встановленої прогнозової ціни 740 тис.грн. за одиницю продукції має визначити потоки платежів при реалізації інноваційного проекту протягом 10 років. Прогноз об'єму продажу і прямі виробничі витрати, необхідні для розрахунку, наводяться в табл. 28.1 і 28.2.

Таблиця 28.1

Прогноз об'єму продажу при реалізації інноваційного проекту

Рік	Річний об'єм продажу, од	Ціна за од., тис.грн.	Виторг від продажу, тис.грн.
1	7700	740	5690000
2	7900	740	5846000
3	8100	740	5994000
4	8400	740	6216000
5	8700	740	6438000
6	8900	740	6586000
7	9200	740	6808000
8	9500	740	7030000
9	9800	740	7252000
10	10100	740	7474000

Таблиця 28.2

Прямі виробничі витрати*

Рік	Річний об'єм продажу, од	Ціна за од., тис.грн.	Виторг від продажу, тис.грн.
1	7700	402	3095400

2	7900	415	3278500
3	8100	429	3474900
4	8400	444	3729600
5	8700	455	3958500
6	8900	467	4156300
7	9200	479	4406800
8	9500	491	4664500
9	9800	506	4958800
10	10100	521	5262100

*Заплановано збільшення витрат за рік приблизно на 3 %

На підставі наведених даних розрахувати потік платежів від реалізації інноваційного проекту. За отриманими даними провести аналіз грошових потоків. Результати аналізу використати для розрахунку фінансової ефективності інноваційного проекту.

Задача 29. Розроблено три варіанти технології нового продукту. За даними таблиці розрахувати найефективніший варіант, використовуючи метод приведених витрат.

Показник	Варіант		
	1	2	3
Інвестиції, млн. грн.	24 200	25 300	20 700
Витрати виробництва на один виріб, тис. грн.	12 600	15 700	15 700
Річний обсяг виробництва, тис. шт.	800	1120	3500

Задача 30. За даними таблиці, наведеної нижче, зробіть висновки про доцільність проекту.

Оцінка прийнятності проекту по критеріям PP і DPP

Рік	Грошовий потік (млн.грн.)	Коефіцієнт дисконтування при $i=14\%$	Дисконтований грошовий потік (млн.грн.)	Кумулятивне відшкодування інвестиції для потоку (млн.грн.)	
				вихідного	дисконтованого
0-й	-130	1,000	-130,0	-130	-130,0
1-й	30	0,877	26,3	-100	-103,7
2-й	40	0,769	30,8	-60	72,9
3-й	50	0,675	33,8	-10	-39,1
4-й	50	0,592	29,6	40	-9,5
5-й	20	0,519	10,4	60	0,9

Задача 31. Підприємство впроваджує нову технологію зварювального виробництва. Вартість нової технологічної лінії і допоміжного обладнання складає 12 млн.у.о. Термін експлуатації – 10 років. Виторг від реалізації проекту, поточні витрати і потоки платежів представлені в таблиці, наведеній нижче. «Ціна» авансованого капіталу (коефіцієнта дисконтування) складає 10% на рік. Чи є доцільним цей проект?

Розрахунок поточної вартості проекту ($\sum PV$)

Рік	Потоки платежів, тис.грн.	Значення			
		$r = 10\%$		$r = 9\%$	
		Дисконтований множник $1/(1+r)^n$	Поточна вартість PV	Дисконтований множник $1/(1+r)^n$	Поточна вартість PV
1	2009768	0,909	1826879	0,917	1842957
2	1985900	0,826	1640353	0,842	1672128
3	1952988	0,751	1466694	0,772	1507707
4	1930752	0,683	1319704	0,708	1366972
5	1926060	0,621	1196083	0,650	1251939
6	1892196	0,564	1067198	0,596	1127749
7	1871816	0,513	960242	0,547	1023883
8	1848540	0,467	863268	0,502	927967
9	1799376	0,424	762935	0,460	827713
10	1744092	0,386	673219	0,422	736007
		$\sum PV = 11775555 \quad \sum PV = 12285022$			

Задача 32. Підприємство придбало ліцензію на використання нової технологічної лінії. При її застосуванні прогнозна ціна одиниці виробу становитиме 700 грн., обсяг продажу у 2011 р. дорівнюватиме 35 тис. од., в 2012 – 30 тис. од., у 2013 – 25 тис. од. Ставка роялті – 2,5 %. Розрахуйте ціну ліцензії при періодичних відрахуваннях (роялті).

Задача 33. Необхідно обґрунтувати доцільність реалізації інноваційного проекту, якщо дисконтна ставка дорівнює 10%, а податок на прибуток – 25%?

Використовуючи дані таблиці, розрахуйте термін окупності інвестицій.

Показники	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Інвестиції, тис. грн	790	820	420	–	–	–
Прибуток, тис. грн	–	–	820	1820	1920	1920
Амортизаційні відрахування, тис. грн	–	–	220	220	220	220

Задача 34. Підприємство розглядає можливість укладання коштів в інноваційний проект, який має такі показники:

Показники	2008	2009	2010	2011	2012
Інвестиції, тис. грн	1200	400	–	–	–
Грошові потоки, тис. грн	–	250	700	1050	1200

Необхідно розрахувати індекс дохідності, чистий приведений дохід і термін окупності інвестицій та обґрунтувати доцільність реалізації зазначеного проекту, якщо дисконтна ставка – 7 %.

Задача 35. У таблиці представлено перелік виконавців, які розподілені за певним видом робіт. Необхідно розробити діаграму Ганта та графік завантаження ресурсів згідно із проектом «Розробка програмного комплексу».

№ роботи	Назва роботи	Виконавець
1	початок реалізації проекту	-
2	постановка завдання	керівник
3	розробка інтерфейсу	програміст 1
4	розробка модулів обробки даних	програміст 1
5	розробка структури бази даних	програміст 2
6	заповнення бази даних	програміст 2
7	налагодження програмного забезпечення	програміст 1 програміст 2
8	тестування та виправлення помилок	програміст 1 програміст 2 керівник
9	створення програмної документації	керівник
10	завершення проекту	-

Література

1. Бажал Ю. М. Економічна теорія технологічних змін: Навч. посібник. — К.: Заповіт, 1996. — 284 с.
2. Бетухина Е., Пойсик М. Мировая практика формирования научно-технической политики. — Кишинев, 1990. — 211 с.
3. Виханский О. С., Наумов А. И. Менеджмент: Учебник. — М.: Высш. шк., 1995. — 314 с.
4. Водачек Л., Водачкова О. Стратегия управления инновациями на предприятии. — М.: Экономика, 1989. — 401 с.
5. Гамидов Г. С. Основы инноватики и инновационной деятельности / Г. С. Гамидов, В. Г. Колосов, Н. О. Осменов. — СПб.: Политехника, 2000. — 311 с.
6. Гунин В. Н. и др. Управление инновациями. Модуль 7. — М.: ИНФРА-М, 1999. — 216 с.
7. Грачева М. В. Инновационная деятельность в промышленности: теория и практика в странах рыночной экономики. — М.: ИМЭМО РАН, 1994. — 315 с.
8. Инновационный процесс в странах развитого капитализма (методы, формы, механизм) / Под ред. И. Е. Рудаковой. — М.: Изд-во МГУ, 1991. — 411 с.
9. Инновационный менеджмент: Справ. пособие / Под ред. П. Н. Завлина и др. — М.: ЦИСИН, 1998. — 503 с.
10. Кирина Л. В., Кузнецова С. А. Стратегия инновационной деятельности предприятия // Формирование механизма управления предприятием в условиях рынка / Под ред. В. В. Титова. — Новосибирск, 1995. — 491 с.
11. Ковалев Г. Д. Основы инновационного менеджмента: Учеб. для вузов / Под ред. проф. В. А. Швандара. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 1999. — 284 с.
12. Лапко О. Н. Інноваційна діяльність в системі державного регулювання. — К.: ІЕП НАНУ, 1999. — 316 с.
13. Мильнер Б. З. Организация программно-целевого управления. — М.: Наука, 1980. — 401 с.
14. Морозов Ю. П. Управление технологическими инновациями в условиях рыночных отношений. — Н. Новгород: ННГУ, 1995. — 446 с.
15. Морозов Ю. П. Менеджмент исследовательской организации: Учеб. пособие. — Н. Новгород: Нижегородский коммерческий ин-т, 1998. — 446 с.
16. Морозов Ю. П. Инновационный менеджмент: Учеб. пособие. — Н. Новгород: ННГУ, 1997. — 319 с.
17. Мотовилов О. В. Банковское и коммерческое кредитование и финансирование инноваций. — СПб., 1994. — 381 с.
18. Новая технология и организационные структуры / Под ред. Й. Пинтинитса, А. Бьютандама. — М.: Экономика, 1990. — 362 с.
19. НТП: Словник / В. Г. Горохов. — М., 1987. — 612 с.
20. Основы инновационного менеджмента / Под ред. П. Н. Завлина и др. — М.: Экономика, 2000. — 614 с.
21. Покропивний С. Ф., Новак А. П. Ефективність інноваційно-інвестиційної діяльності: Зб. навч.-метод. матеріалів. — К.: КНЕУ, 1997. — 216 с.
22. Поршнев А. Г. Управление инновациями в условиях перехода к рынку. — М.: Мегapolis-Контакт, 1998. — 402 с.
23. Санто Б. Инновация как средство экономического развития: Пер. с венг. — М.: Прогресс, 1990. — 401 с.
24. Твисс Б. Управление научно-техническими нововведениями. — М.: Экономика, 1989. — 380 с.
25. Ткачева Н. Н., Чернов С. А. Проблемы развития инновационной сферы в Украине // Менеджер. — 2000. — № 3. — С. 66—71.
26. Управление инновационным проектом «Опыт ИБМ». — М.: ИНФРА-М., 1995. — 215 с.
27. Управление организацией: Учебник / Под ред. А. Г. Поршнева и др. — М.: ИНФРА-М, 1998. — 412 с.
28. Управление инвестициями: В 2 т. / В. В. Шеремет, В. Д. Павлюченко и др. — М.: Высш. шк., 1998. — Т. 1. — 402 с.; Т. 2. — 426 с.
29. Фатхутдинов Р. Инновационный менеджмент: Учеб. для вузов. — М.: Интел-Синтез, 1998. — 560 с.
30. Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. — 2-ге вид., перероб. та доп. — К.: КНЕУ, 1999. — 400 с.
31. Черваньов Д. М., Нейкова Л. І. Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України. — К.: Знання, КОО, 1999. — 492 с.
32. Чигирь В. Ф. Интеллектуальная собственность: В 2 т. — Минск: Амалфея, 1997. — Т. 1. — 384 с.; Т. 2. — 402 с.
33. Шумпетер Й. Теория экономического развития. — М.: Прогресс, 1982. — 32 с.

Навчальне видання

Новік Ірина Олексіївна

«Інноваційна діяльність у міжнародній економіці»

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Інноваційна діяльність у міжнародній економіці» для студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини»

Відповідальний за випуск _____
Роботу до видання рекомендував _____

Редактор _____

План ____ р., поз. ____

Підп. до друку _____. Формат 60×84 1/16. Папір офсетний.
Riso-друк. Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. _____.
Наклад 50 прим. Зам. № _____. Ціна договірна.

Видавець Видавничий центр НТУ «ХП».
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 5478 від 21.08.2017 р.
61002, Харків, вул. Кирпичова, 2

Виготовлювач _____
